

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 15 APRIL.

Burgerwacht.

In de gemeentens waar de burgerwacht niet in werkelijken dienst is, zal er op zondag 9 mei aanstaande, overgegaan worden tot de kiezing van alle officieren en onder-officiëren der compagnieën, uitgezonderd den sergeant-majoor.

Onlusten te Seraing.

Seraing, 11 april, 5 ure 's avonds.

De dag is voorbij gegaan, zonder dat er de minste wanorde is geweest; men moet het zich echter niet ontveinzen, dat die rust maar geveinsd is. De werklieden zijn zeer opgewonden; zij willen, zegt men, *revanche* nemen over 't geen er gisteren gebeurd is.

Men voegt er bij, dat zij zich dezen keer naar een ander gesticht willen richten, dat zich minder goed laat verdedigen als dat van Cockerill. Gave de hemel dat zij tot betere gevoelens terug keerden.

Men meldt inderdaad de aankomst van een groot getal werklieden van Verviers. Welke zijn hunne inzichten? Men weet het niet. Doch stellig kan hunne tegenwoordigheid alhier niet anders dan nootlottig zijn. Een dier personen verkoopt in de straten het verslag der werkstaking van Hodimont. Dewijl hij veel zorg draagt den naam dier stad op eene onduidelijke wijze uit te spreken, vermeent het publiek het verhaal aan te koop van de gebeurtenissen, waaraan Seraing het toneel was geweest, en onze man was welhaast ontlast van zijne papieren, ongetwijfeld ten voordeele der *Internationale*.

Er bevindt zich eene overgrootte volksmenigte in de straten; de circulatie is alleruoieelijkt; doch die menigte is vooral uit nieuwsgierigen samengesteld.

De boeten, welke de dienst verrichten tusschen Luik en Seraing, brengen bij elke hunner reizen een nieuw kontingent van nieuwsgierigen aan.

Talrijke groepen staan voor den ingang van het etablissement Cockerill, alwaar het grootste gedeelte der troepen gevestigd is.

De 100 man artillerie, welke hier gisteren namiddag zijn aangekomen om de ruitrij-dienst te verrichten, hebben dezen morgen Seraing verlaten en zijn vervangen door een der beide eskadrons van het 1° regiment jagers te peerd, hier uit Leuven aangekomen. Het ander eskadron is voorloopig te Luik gebleven.

Er bevinden zich op dit oogenblik te Seraing 3 bataillons infanterie, 1200 man; een eskadron jagers, 125 man, en 20 gendarmen; die laatste, uit Luik aangekomen, staan onder het bevel van kapitein Franssen; dus in het geheel 1400 man. Allen, behalve de opperofficiëren, zijn gekameerd, en moeten den nacht onder den bloeten hemel doorbrengen. Men meldt, dat er dezen avond een nieuw bataillon infanterie zal aankomen. Generaal Jambers wordt insgelijks dezen avond verwacht.

De luitenant Philippart, van de gendarmerie, heeft dezen morgen Seraing kunnen verlaten. De toestand van dien officier, is verre van voldoende te zijn. Hij gevoelt slechts heden de uitwerking van den schok.

Het gerucht heeft geloopt, dat de gendarm, welke met eenen kogel aan den schouder werd gekwetst, aan de gevolgen zijner wonden is bezweken. Doch ik ben in staat u te verzekeren, dat dit gerucht ongegrond is. Hij is nog niet buiten gevaar, doch men hoopt hem te zullen redden.

P. S. Er zijn tegen dezen avond twee werkmansmeetingen aangekondigd.

Ziehier, volgens de *Meuse* van den 12, de troepen welke onder het bevel van kolonel Van Laethem, de stellingen in den bassin van Seraing bezetten.

3 compagnieën van het 4e linie, in den Val-Saint-Lambert.

3 idem aan de steenkoolmijnen van Marchaye.

3 idem van het 1°, in het etablissement Cockerill.

3 idem van het 1°, in de steenkoolmijn Bonne Espérance.

Een bataillon van het 1°, in reserve, voor het etablissement.

40 artilleristen te peerd, om gezamenlijk met de gendarmerie de dienst te verrichten.

Twee eskadrons van het 1° jagers te peerd zijn verleden zaterdag avond, ten 10 uren, te Luik aangekomen. Zondag morgen, ten 7 ure, is een eskadron naar Seraing vertrokken.

Na zijne aankomst zijn de artilleristen naar Luik teruggekeerd. Het andere eskadron ruitrij is heden morgen ten 7 ure afgelost.

Gisteren avond is er een nieuw bataillon naar Seraing vertrokken.

Deze troepen zijn ter plaatse aangekomen door de zorgen van den noord-oijzeren weg, welke met dit doel uitmuntende maatregelen had genomen.

Seraing, 12 april, 4 ure 's morgens.

Gisteren avond zijn de oproerlingen door de troepen uiteengebroken. Er waren eenige gekwetsten en er hebben verscheidene aanhoudingen plaats gehad. Het aanzien is geruststellend. Men werkt in de naburige koolmijnen.

Seraing, 12 april.

Inderdaad de rust is maar schijnbaar; gisteren avond zijn er nieuwe wanorders uitgebarsten; doch de militaire overheid heeft ze onderdrukt; de gevolgen zijn zoogroot niet geweest als men het vreesde.

Ten Sure, gebruik makende van de duisternis, ooppeerden zich de oproermakers in de *rue Cockerill* en de *rue du Rue* en wierpen steenen op het binnenplein, waar een der bataillons van het 1° linierement standplaats hield.

Enige soldaten en een luitenant werden getroffen, toen generaal Jambers, te Luik met een nieuw bataillon infanterie aangekomen, bevel gaf aan de kavalerie om de straten te doen ont-räumen.

De oproerlingen vluchtten in de talrijke kleine straatjes die op den grooten weg uitkomen en keerden terug zoohaast de kavalerie voorbij was. Dit gebeurde herhaalde malen. Men gaf bevel dat de gendarmen te voet deze steegjes zouden doen ont-räumen.

Ongelukkig liepen nu de oproerlingen in de richting van de statie, waar eene talrijke menigte hieldt van het konvoi stond af te wachten, en nog ongelukkiger, de werklieden wierpen met steenen op de gendarmen en dwongen deze gebruik te maken met hunne wapens.

Eene verschrikkelijke verwarring ontstond er nu. Men huilde en schreeuwde ten allen kant. Er waren geene andere uitwegen dan de gebouwendstandplaats en den ijzeren weg zelfven. Toen eenige minuten nadien de menigte tot bedaren kwam, zag men dat zes personen gekwetst waren.

Vier waren menschen, die in den achternoen van Luik aangekomen waren. De chef der standplaats gaf alle hulp en zorgen, waover hij beschikte en des avonds konden zij naar Luik terugkeeren. De twee anderen waren werklieden te Seraing.

's Morgens zag men het bloed nog voor de standplaats en de deur was met bloedvlekken besprenkeld.

Terwijl dit gebeurde, trok kapitein Delvigne met enige zijner compagnie, uit het gesticht Cockerill, om eene steeg te doen ont-räumen die recht tegenover den ingang van dit gesticht gelegen is. De oproerlingen hadden zich herhaalde malen langs dien kant vertoend en met steenen geworpen. Door het geschreeuw aan de standplaats richtte hij zich langs dien kant en voegde zich bij de gendarmen.

Door deze verzeld deed hij eene verkenning naar het hoog der *rue Cockerill* waar de oproerlingen zich verschoolen. Er viel de troepen eene hagelacht steenen op het lijf. Het volk deed de verschrikkelijkste bedreigingen hooren. Kapitein Delvigne had slechts enige manschappen, gebod de oproerlingen zich te verwijderen, en daar deze weigerden te gehoorzamen en hunne houding nog dreigender werd, commandeerde hij *à la bayonnette*.

Ook er zijn gekwetsten; men meldt onder ander een herbergier, die op het oogenblik dat hij zijne deur opende, om eenen gekwetste in te nemen, zelve met eenen bajonnetsteek aan de keel gekwetst werd.

Eene meeting, door de *Internationale* ingericht, heeft heden in het hooge gedeelte der stad plaats gehad. Wat er dezelve omging weet men niet; de ingewijden alleen werden er toegelaten, dankbaar een ordewoord, hetwelk van hen alleen gekend was. Ten einde de wanorders te voorkomen, welke die meeting kon veroorzaken, had men ruitrij gezonden nabij het etablissement, waarin dezelve plaats had. De ruitrij had aan weerskanten van het etablissement post gevat.

De meetingisten, welke zich waarschijnlijk aan eene dergelijke bewaking niet verwachtten, waren eerst zeer verwonderd; doch zij bedachten zich niet lang en daar zij geene steenen bij de hand hadden, keerden zij in het etablissement terug en maakten zich meester van al hetgeen in hun bereik was, zooals tafels, stoelen en banken, en wierpen die voorwerpen naar het hoofd der ruiters. Men begrijpt, dat de worsteling niet lang duurde. De kavalerie was spoedig meester van de plaats.

Die episode is de laatste van dezen nacht. Dezen morgen is alles rustig; doch de over-

heden zijn verwittigd geworden, dat de werklieden dezen avond geneigd waren met hunne gereedschappen uit te gaan.

P. S. — Er zijn twee compagnieën infanterie en een half eskadron ruiters naar Hologne vertrokken.

De muiers hebben naar het schijnt, de werklieden, welke den arbeid hervat hebben, bedreigd de koorden der neêrlatingsbakken door te snijden.

Seraing, 12 april 's avonds.

Alles schijnt tot de rust terug te keeren. Enige werklieden hebben in de ateliers Cockerill den arbeid willen hervatten. Dit zal morgen (13) gebeuren. Het getal der werkstakers vermindert. Alles doet verhoopen dat wij op het einde der gebeurtenissen zijn.

De werkstaking van Seraing is om zoo te zeggen geheel geëindigd. In het grootste getal der werkhuizen, is het werk heroomen, aan de oude voorwaarden.

Van eenen anderen kant verneemt men dat het werkvolk der koolkuil *Paradis* te Luik sedert gisteren weigert te werken. In de koolkuil van *Angleur* is het werk ook gestaakt. Doch er zijn tot nog toe geene wanorders gebeurd.

M. A. Hubert, professor in het kollegie van Tongeren, is professor van geschied- en aardrijkskunde benoemd in het koninklijk atheneum van Hasselt, in vervanging van M. Joppen, die eene andere bestemming gekregen heeft.

— Men schrijft uit Brussel, 12 april:

Ter gelegenheid van het 50jarige priesterschap van den Paus, hebben de graaf Vander Straeten-Ponthoz, groot maarschalk van het hof, en de graaf de Lannoy, grootmeester van het huis der koningin, zich bij den apostolischen nuncius begeven, om aan den vertegenwoordiger van den H. Vader de gelukwenschen HIL. M.M. aan te bieden.

De graaf van Vlaanderen, vergezeld van den graaf d'Oultremont, heeft zich gisteren in galarijtuig naar Mgr. Cattani begeven, om hem terzeldfer gelegenheid geluk te wenschen.

Een groot getal van de nobelste personen der politiek, aristokratie, openbare besturen en der burgerij hebben zich, ter gelegenheid van het feest van 11 april, in het nunciaat doen inschrijven.

Het jubelfeest werd met veel luister in de St-Gudalakerk gevierd. Ten 10 ure werd de schoone mis in *sol* van Haydn door een talrijk orkest uitgevoerd. Na de mis heeft de nuncius het *Te Deum* aangeleiden.

Gisteren werd dit feest in gansch België doorgevierd. Te Mechelen, Gent, Brugge, Namen, Luik en Doornik hebben de bisschoppen zelve de dienst gecelebreerd. Gansch Mechelen en ook geheel Leuven waren schitterend gevulgd en 's avonds prachtig verlicht.

— Men schrijft uit Antwerpen, 12 april:

Het gouden jubelfeest van Paus Pius IX is in Antwerpen gevierd, zooals er schier nooit een feest is gevierd geworden; er heeft zelden of nooit eene verlichting plaats gehad, zoo algemeen, zoo prachtig, zoo schitterend. Antwerpen heeft willen bewijzen, dat het nog altijd innig aan de Kerk en aan den Paus-Koning verkleefd is, niettegenstaande al het gebul der doctrinaire bladen en de schandalen, waarmede zij gedurig pronken.

De kerken waren, van 's morgens af, door eene ontelbare menigte volks opgevuld, vooral de missen ten 7 ure, welke gelijktijdig opgedragen werden als die, welke Z. H. in het Vatikan celebreerde. De diensten waren plechtig, en het muziek van de schoonste en keurigste stukken, welke het repertorium bevat.

Gansch St-Willebroeds, St-Amondsparochie en Borgehout waren om zoo te zeggen huis aan huis verlicht; er waren daar prachtige versieringen, zoowel als in de stad; toepasselijke opschriften, chronieum, vlaggen in overvloed; het is onmogelijk in bijzonderheden te treden, aangezien wij zeker zijn, als wij hier lofgeven, wij op eene andere plaats onrecht zouden doen. Ook Berchem en Kiel hadden geillumineerd.

Wat de stad betreft, het waren niet alleen de groote straten, waarin slechts hier en daar een huis doods als een lijkhuis stond, maar rechts of links, waarheen men 't oog weidde in de zijstraten, was eene ontelbare, oneindige rij van lichten; waar de gaz, de gekleurde lampen of de vetpot niet stamden, daar brandde toch het eenvoudige vetkeerske in de ramen, en zelfs zagen wij het blekken peerke op eene vensterbank staan, ter ere van den grooten Paus, den Vader der katholieke wereld.

De volkswijken waren huis en huis verlicht, en er waren daar versieringen, die door ontwerping en geestigheid van uitvoering, ruim zoo opmerkenwaardig waren als in vele groote

straten. Het beeld van den Paus, door de *Belgische illustratie* uitgedield, speelde in vele dezer eene groote rol; Pius IX zag, met zijn goedaardig wezen, omringd door lichtjes, soms in eenen aardappel vastgemaakt, uit de vensters in de straat neêr, als het ware dankbaar voor het jubileren van het volk....

De kerken en kloosters waren schitterend verlicht; elk had een verschillend karakter van illuminatie. De St-Pauluskerk was aan den ingang met duizende lampions versierd; aan den uitgang, Paulusstraat, stonden in groote gazletters de twee jaartal en 's Pausen naam. De overige kerken waren niet minder schitterend. Mgr. Sacré verheerlijkte op de meest schitterende wijze het jubel feest van Z. H. De transparaant bevatte 's Pausen wapen, de jaartallen 1819 en 1869, en de woorden *Leve Pius IX*.

Men merkte ook op de verlichting aan de Terni-school, waar de eerw. heer Albrecht verscheidene voortreffelijke chronieum had geplaatst. Doch wij ver vallen in *détails* en zeggen nog eens, als wij in burgers citeren, dan zouden wij er honderd anderen miskennen, die het even goed verdienen als de tien.

Onder het spelen van den beiaard, heeft men op verschillende plaatsen der stad bengalsche vuren afgestoken, bijzonder op de Melkmarkt en op de Groote Markt. Het Melkhoerinnke der pomp op de Melkmarkt is verscheidene malen, en in allerhande kleure, met bengalsch vuur verlicht geworden, ter ere van Pius IX. Ook de heiligen beelden op de hoeken der straten waren, door de zorg der bureu, schitterend verlicht.

De straten van Antwerpen werden door eene talrijke volksmenigte opgevuld. Overal heerschte orde en rust. De werkmán, de burger, de rijke, de nobile, de geestelijke — allen wandelen in de straten; gansche huizegezinnen kwamen de verlichting bewonderen, en er heerschte eene tevredenheid op aller gezichten, omdat het feest zoo onverwacht, zoo buitengewoon, en als door ingeving, gelukt was.

Heel de wereld heeft dien dag gevierd; maar hoe prachtig de versieringen ook moogen zijn in andere steden des lands of in den vreemde; het zal eene waarheid zijn, dat Antwerpen op zijn jubelfeest, de algemeenste verlichting heeft gehouden, die er nog ooit, of ten minste sedert twintig jaren, in onze vuren heeft plaats gehad.

— Men schrijft uit Brussel, 13 april: Wij vernemen dat de geestestoestand van prinses Charlotte in de laatste tijden zeer verslecht is.

— Er zijn voor den muzikalen prijskamp van 1869 niet min dan 69 kandidaten in het ministerie van binnenlandsche zaken ingekomen; 37 fransche en 32 vlaamsche.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

PENSIOEN AAN DE OUDGEDIENEN VAN NAPOLEON I.

Parijs, heden, den 13 april.

Het officieel dagblad is heden laat verschenen. Hetzelve kondigt eenen brief af, gisteren door den Keizer aan den Staatsminister Rouher geschreven, bij gelegenheid van den 15 augustus aanstaande, honderdsten verjaardag der geboorte van Keizer Napoleon I.

De Keizer zegt dat de beste wijze om dat nationaal jubelfeest te vereeren, hierin bestaat om wat welzijn te verspreiden onder de oude wapegezellen van Napoleon I.

Hij stelt derhalve voor, de kas der dépôts en consignatiën te gelasten aan die oude soldaten hogere pensioenen toe te dienen en hietoe het krediet te bezigen, door de Kamer sedert verscheidene jaren verleend ter dekking harer voorschotten.

De Keizer wenscht dat, te rekenen van den 15 augustus aanstaande, ALLE MILITAIR, GEDIEND HEBBENDE ONDER DE REPUBLIEK EN ONDER HET EERST KRIJGERIJK, EN LEVENSLANG PENSIOEN VAN 250 FRANS BEKOME.

« Ik hoop — zegt de Keizer — dat het Wetgevend lichaam dit voorstel zal aanvaarden met het nationaal gevoel, welk hetzelve zoo levendig bezielt, en dath eeteren als ik zal denken in dit tijdvak, waarin men zich zoo zeer beklagt over de voortgangen der eigenbelangzuchtige twijfelleer.

« Het is goed de vaderlandslievende verkleefdheid te beloonen en dezelve op eene edelmoedige wijze aan de nieuwe geslachten in herinriering te brengen.

« De groote historische herinneringen weder opwekken, is het vertrouwen in de toekomst verlevendigen; hulde bewijzen aan de nagedachtenis der groote mannen, is de erkenning van eene der schitterendste beoogingen van den goddelijken wil. »